

ЛЬВІВСЬКИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Система управління якістю

Положення

Розглянуто та схвалено
на засіданні Вченої ради,
протокол № 14
від 27 червня 2025 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор ЛТЕУ

П.О. Куцик

“07” липня 2025 р.

уведене в дію наказом ректора
№ 281/01 від 07 липня 2025 р.

ПОЛОЖЕННЯ

ПРО ВИКОРИСТАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ У ЛЬВІВСЬКОМУ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ

Львів - 2025

ЛЬВІВСЬКИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Про використання штучного інтелекту
у Львівському торговельно-економічному університеті

Положення

СУЯ - 2025

ЗМІСТ

1. Загальні положення	3
2. Принципи використання штучного інтелекту в Університеті	4
3. Сфери застосування штучного інтелекту в Університеті	5
4. Академічна доброчесність та використання штучного інтелекту	7
5. Відповідальність та управління ризиками	8
6. Розвиток компетенцій та інформування	9
7. Моніторинг, оцінка та перегляд положення	9
6. Прикінцеві положення	9

	ЛЬВІВСЬКИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ	
	Про використання штучного інтелекту у Львівському торговельно-економічному університеті	
	Положення	СУЯ - 2025

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про використання штучного інтелекту у Львівському торговельно-економічному університеті (далі – Положення) визначає принципи, мету, завдання, сфери застосування, етичні норми, відповідальність та механізми регулювання використання технологій штучного інтелекту (далі – ШІ) в освітній, науковій, адміністративній та іншій діяльності Львівського торговельно-економічного університету (далі – Університет).

1.2. Положення розроблено відповідно до чинного законодавства України, Статуту Університету, Кодексу етики Університету, принципів академічної свободи, а також з урахуванням найкращих міжнародних практик та етичних рекомендацій у сфері штучного інтелекту.

1.3. Метою цього Положення є створення сприятливих умов для відповідального, етичного, ефективного та інноваційного використання технологій ШІ для підвищення якості освіти, розвитку наукових досліджень, оптимізації управлінських процесів та покращення загального функціонування Університету, забезпечуючи при цьому захист прав та інтересів усіх учасників освітнього процесу.

1.4. Завданнями цього Положення є:

- визначення основних напрямів та можливостей застосування ШІ в Університеті;
- встановлення етичних принципів та стандартів використання ШІ;
- регламентування питань академічної доброчесності при використанні ШІ;
- забезпечення прозорості та підзвітності у використанні систем ШІ;
- сприяння розвитку цифрової грамотності та компетенцій у сфері ШІ серед здобувачів вищої освіти та працівників Університету;
- визначення відповідальності за розробку, впровадження та використання систем ШІ;
- створення механізмів моніторингу та оцінки впливу ШІ на діяльність Університету.

1.5. Дія цього Положення поширюється на всіх здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних працівників, адміністративний та допоміжний персонал Університету, а також на будь-які системи та інструменти на основі ШІ, що розробляються, впроваджуються або використовуються в межах Університету.

	ЛЬВІВСЬКИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ	
	Про використання штучного інтелекту у Львівському торговельно-економічному університеті	
	Положення	СУЯ - 2025

1.6. У цьому Положенні терміни вживаються у значеннях, визначених чинним законодавством України та міжнародними документами у сфері інформаційних технологій та штучного інтелекту.

Штучний інтелект (ШІ) – це здатність комп'ютерних систем імітувати інтелектуальні функції людини, такі як навчання, розв'язання проблем, прийняття рішень, розпізнавання мови та образів. Це включає машинне навчання, глибоке навчання, обробку природної мови, комп'ютерний зір та інші суміжні технології.

Система ШІ – програмне забезпечення (та, можливо, апаратне забезпечення), розроблене з використанням однієї або декількох технологій ШІ, здатне для заданого набору визначених людиною цілей генерувати результати, такі як контент, прогнози, рекомендації або рішення, що впливають на середовище, з яким система взаємодіє.

2. ПРИНЦИПИ ВИКОРИСТАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ В УНІВЕРСИТЕТІ

2.1. Використання ШІ в Університеті ґрунтується на таких принципах:

- людиноцентричність та суспільна користь: технології ШІ мають слугувати інтересам людини, сприяти розвитку особистості, покращенню якості освіти та наукових досліджень, а також приносити користь університетській спільноті та суспільству загалом;

- академічна доброчесність: використання ШІ має відповідати принципам академічної доброчесності, виключати плагіат, фабрикацію, фальсифікацію та інші форми недоброчесної поведінки. Обов'язковим є належне цитування та декларування використання інструментів ШІ у випадках, передбачених цим Положенням та іншими нормативними документами Університету;

- прозорість та пояснюваність: за можливості, принципи роботи та прийняття рішень системами ШІ мають бути зрозумілими та пояснюваними для користувачів. Університет прагне до використання таких систем ШІ, які дозволяють відстежувати логіку їхніх дій;

- відповідальність та підзвітність: Університет та його працівники несуть відповідальність за розробку, впровадження та використання систем ШІ,

	ЛЬВІВСЬКИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ	
	Про використання штучного інтелекту у Львівському торговельно-економічному університеті	
	Положення	СУЯ - 2025

а також за наслідки їхньої роботи;

- безпека та надійність: системи ШІ, що використовуються в Університеті, мають бути безпечними, надійними, стійкими до збоїв та зловмисного використання;

- недискримінація та справедливість: системи ШІ не повинні призводити до дискримінації за будь-якою ознакою (раса, стать, вік, релігія, етнічне походження тощо). Необхідно вживати заходів для виявлення та усунення можливих упереджень в алгоритмах ШІ;

- конфіденційність та захист персональних даних: при використанні ШІ має забезпечуватися належний захист персональних даних здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних працівників та співробітників відповідно до чинного законодавства;

- професійна компетентність та безперервне навчання: Університет сприяє розвитку знань та навичок у сфері ШІ серед своїх студентів та науково-педагогічних працівників та співробітників, заохочує критичне мислення щодо можливостей та ризиків використання цих технологій;

- інноваційність та розвиток: Університет підтримує дослідження, розробку та впровадження інноваційних рішень на основі ШІ, спрямованих на вдосконалення освітньої та наукової діяльності;

- етичний нагляд та контроль: Університет може створювати спеціальні комісії або робочі групи для моніторингу етичних аспектів використання ШІ та розробки відповідних рекомендацій.

3. СФЕРИ ЗАСТОСУВАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ В УНІВЕРСИТЕТІ

3.1. Освітня діяльність:

- персоналізація навчання: розробка індивідуальних освітніх траєкторій, адаптивних навчальних систем, що враховують рівень знань, темп навчання та інтереси кожного здобувача вищої освіти;

- автоматизація оцінювання: використання інструментів ШІ для перевірки тестових завдань, есе (з обов'язковою верифікацією викладачем), надання швидкого зворотного зв'язку здобувачам вищої освіти;

- розробка інтерактивних навчальних матеріалів: створення симуляцій, віртуальних лабораторій, освітніх ігор на основі ШІ;

	ЛЬВІВСЬКИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ	
	Про використання штучного інтелекту у Львівському торговельно-економічному університеті	
	Положення	СУЯ - 2025

- інтелектуальні тьюторські системи та чат-боти: надання здобувачам вищої освіти підтримки, відповідей на поширені запитання, допомоги у вивченні матеріалу;

- аналітика навчання: збір та аналіз даних про успішність здобувачів вищої освіти для виявлення проблемних зон, прогнозування ризиків відрахування та вдосконалення навчальних програм;

- виявлення плагіату та забезпечення академічної доброчесності: використання систем на основі ШІ для перевірки оригінальності студентських робіт;

- допомога у виборі курсів та кар'єрному консультуванні: системи рекомендацій на основі інтересів та здібностей здобувачів вищої освіти.

3.2. Науково-дослідна діяльність:

- аналіз великих масивів даних (Big Data): обробка та інтерпретація складних даних у різних галузях науки;

- автоматизація експериментів та моделювання: прискорення наукових досліджень, створення складних моделей;

- пошук та систематизація наукової інформації: інтелектуальні системи для аналізу наукових публікацій, виявлення трендів, пошуку релевантних джерел;

- генерація гіпотез та нових наукових ідей: використання ШІ для виявлення неочевидних закономірностей та зв'язків;

- допомога в написанні наукових статей та грантових заявок: інструменти для перевірки граматики, стилю, структурування тексту, пошуку літератури (але не для генерації основного змісту без належного авторства).

Розробка нових методів та інструментів на основі ШІ для вирішення наукових завдань.

3.3. Адміністративна та управлінська діяльність:

- оптимізація розкладу занять та використання аудиторного фонду;

- автоматизація документообігу та діловодства;

- управління людськими ресурсами, аналіз потреб у кадрах, допомога в підборі персоналу;

- управління фінансами та ресурсами Університету;

- підтримка прийняття управлінських рішень на основі аналізу даних;

- забезпечення безпеки та моніторинг кампусу (системи відеоспостереження з розпізнаванням об'єктів, аналіз безпекових ризиків);

	ЛЬВІВСЬКИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ	
	Про використання штучного інтелекту у Львівському торговельно-економічному університеті	
	Положення	СУЯ - 2025

- покращення комунікації всередині Університету та з зовнішніми стейкхолдерами.

3.4. Бібліотечно-інформаційне забезпечення:

- інтелектуальний пошук у бібліотечних каталогах та базах даних;
- системи рекомендацій літератури для здобувачів вищої освіти та науковців;

- автоматизація процесів каталогізації та обробки фондів.

3.5. Соціальна та поза навчальна діяльність:

- персоналізовані рекомендації щодо участі в гуртках, спортивних секціях, волонтерських проектах;

- організація та управління подіями;

- підтримка студентського самоврядування.

4. АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ ТА ВИКОРИСТАННЯ ІІІ

4.1. Усі учасники освітнього процесу зобов'язані дотримуватися принципів академічної доброчесності при використанні інструментів ІІІ.

4.2. Для здобувачів вищої освіти використання ІІІ для генерації текстів (есе, курсових, кваліфікаційних робіт) без належного зазначення та критичного осмислення вважається плагіатом або фабрикацією і тягне за собою відповідальність згідно з Положенням про дотримання принципів академічної доброчесності у ЛТЕУ та Положенням про запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових, навчально- і науково-методичних роботах науково-педагогічних працівників та здобувачів вищої освіти у ЛТЕУ.

Дозволяється використання інструментів ІІІ для:

- пошуку та систематизації інформації;
- перевірки граматики, орфографії та стилю;
- генерації ідей або структури роботи (з подальшою самостійною розробкою та написанням);

- аналізу даних (з належним описом використаних інструментів).

У всіх випадках, коли інструменти ІІІ суттєво вплинули на підготовку роботи, здобувач зобов'язаний чітко зазначити (декларувати), які саме інструменти використовувалися та з якою метою, відповідно до вимог, встановлених викладачем або освітньою програмою.

	ЛЬВІВСЬКИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ	
	Про використання штучного інтелекту у Львівському торговельно-економічному університеті	
	Положення	СУЯ - 2025

Відповідальність за достовірність, оригінальність та якість представленої роботи повністю лежить на здобувачеві.

4.3. Для науково-педагогічних та наукових працівників:

- при використанні ІІІ в наукових дослідженнях та публікаціях необхідно дотримуватися етичних стандартів відповідної галузі, забезпечувати прозорість методології та належне зазначення використаних інструментів;
- використання ІІІ для генерації наукових текстів без належного авторського внеску, критичного аналізу та валідації є неприпустимим;
- при розробці навчальних матеріалів або оцінюванні студентських робіт за допомогою ІІІ необхідно забезпечувати об'єктивність, неупередженість та можливість апеляції.

4.4. Університет розробляє та впроваджує методичні рекомендації та навчальні програми для здобувачів вищої освіти та працівників щодо етичного та відповідального використання ІІІ в освітній та науковій діяльності.

5. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ТА УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ

5.1. Відповідальність за розробку, впровадження та використання конкретних систем ІІІ покладається на відповідні структурні підрозділи Університету або на окремих працівників згідно з їхніми посадовими обов'язками та рішеннями керівництва Університету.

5.2. Університет вживає заходів для мінімізації ризиків, пов'язаних з використанням ІІІ, зокрема:

- ризики упередженості: проведення аудиту алгоритмів на наявність дискримінаційних упереджень та їх усунення;
- ризики помилок та неточностей: забезпечення механізмів верифікації та контролю результатів роботи систем ІІІ, особливо у випадках, що стосуються оцінювання, прийняття важливих рішень;
- ризики для безпеки даних та конфіденційності: впровадження надійних систем захисту даних, дотримання політики конфіденційності;
- ризики зловмисного використання: розробка заходів для запобігання несанкціонованому доступу та використанню систем ІІІ.

5.3. Університет може створити Комісію з питань етики та використання штучного інтелекту (або покласти відповідні функції на існуючу етичну комісію)

	ЛЬВІВСЬКИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ	
	Про використання штучного інтелекту у Львівському торговельно-економічному університеті	
	Положення	СУЯ - 2025

для розгляду складних питань, розробки рекомендацій та вирішення спірних ситуацій, пов'язаних з використанням ШІ.

6. РОЗВИТОК КОМПЕТЕНЦІЙ ТА ІНФОРМУВАННЯ

6.1. Університет сприяє підвищенню рівня цифрової грамотності та компетенцій у сфері ШІ серед усіх учасників освітнього процесу шляхом:

- включення відповідних тем до навчальних програм;
- організації тренінгів, семінарів, курсів підвищення кваліфікації;
- надання доступу до освітніх ресурсів та інструментів ШІ;
- підтримки наукових досліджень у сфері ШІ.

6.2. Університет забезпечує регулярне інформування університетської спільноти про можливості, ризики та правила використання технологій ШІ.

7. МОНІТОРИНГ, ОЦІНКА ТА ПЕРЕГЛЯД ПОЛОЖЕННЯ

7.1. Університет здійснює постійний моніторинг впровадження та використання технологій ШІ, аналізує їхній вплив на освітню, наукову та адміністративну діяльність.

7.2. Результати моніторингу та оцінки використовуються для вдосконалення практик використання ШІ та, за потреби, для внесення змін до цього Положення.

7.3. Це Положення підлягає періодичному перегляду з урахуванням розвитку технологій ШІ, змін у законодавстві та накопиченого досвіду Університету.

8. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

8.1. Це Положення розглядається і затверджується вченою радою Університету і в повному обсязі набирає чинності з дати введення його в дію наказом ректора Університету.

8.2. Зміни та доповнення до цього Положення розглядаються і затверджуються вченою радою Університету та вводяться в дію наказом ректора.